

A cserjék kaméleonja

A cserszömörce évszakoktól függően zöld, narancsos rózsaszín, sárga, fehér, szürke és bíborvörös színekben is tündökölhet, de kétségkívül október közepétől november elejéig a legszebb.

Ilyenkor a sárga és a vörös közötti színek uralkodnak, és csodálatos módon egyik növény sem egyforma színű, ezáltal varázslatos mozaikot képeznek a tájban.

Ezért nevezhetjük méltán a cserjék kaméleonjának.

A Bél-kő sziklaorma

Cserszömörccés ösvény Tihanyban

A cserszömörce virágzaskor.

Érthető, miért nevezik smoke treenek, azaz füstfának

Díszes őszi lombja miatt kertekben is előszeretettel telepített cserje vagy kisméretű fa. A cserszömörce (*Cotinus coggygria*) a szömörcefélék családjához tartozik. Melegkedvelő cserje, általában 3-4 méter magasra nő. Hajtásai vékonyak, levelei kerekdedek vagy tojásdadok. Júniusban nyíló virágai általában egyivarúak, a bokrok túlnyomóan kétlakiak, azaz a porzós és a termős virágok külön egyedeken fejlődnek. A termős vi-

rágú bokrok különleges látványt nyújtanak a vattacukorszerű, pirosuló bugákkal. Virágzata szőrös kocsányainak köszönhetően távolról nézve füst hatását kelti, ezért angolszász területeken smoke tree, azaz füstfa néven is ismerik. Virágai eleinte zöldessárgák, majd szürkéslilák. Termései apró, piros, éréskor barna csontárok. Fényigényes, a hosszan tartó szárazságot jól tűri, a fagyra azonban érzékeny. Fája színes gesztű, finom szövetű, sely-

mes fényű, aranyárga színű. A leveléből készült főzet gyulladáscsökkentő hatása, bélhurut és gyomorvérzés kezelésére alkalmazzák, külsőleg pedig kiváló szájvíz készíthető belőle, ami fogíny- és torokgyulladás kezelésére hatásos. A növényből ipari bőrcserző anyagot és sárga festékanyagot nyernek. A kézműiparban kelmefestőszer volt, a népművészek ma is használják.

Molnár Péter

VÁLTOZATOS NEVEK

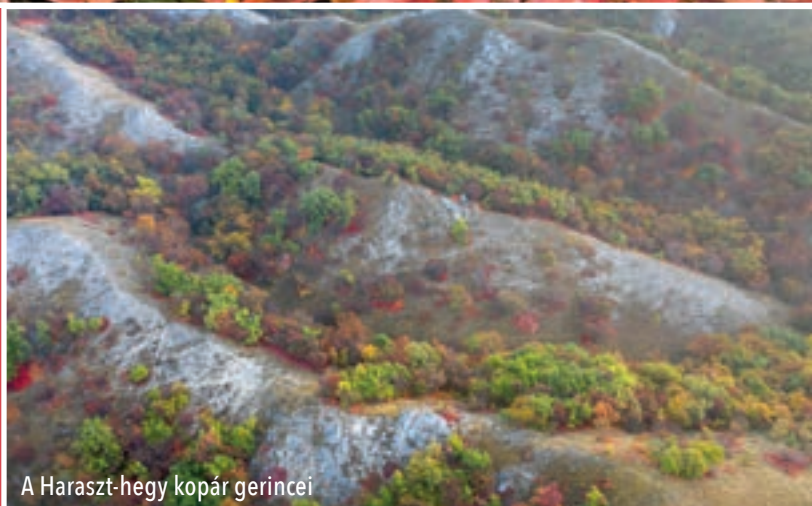
Sárga cserszömörce, szemerce, szkompia, szemerive, parókafa, timorfa, szumák, cserzőfa, szömörcefa.

Őszi táj a Vértesben cserszömörccel

HOL KERESSÜK?

Hazánkban természetes körülmények között viszonylag sok helyen találkozhatunk ezzel a közismert növényvel, például a Balaton-felvidék, a Vértes, a Bükk és a Mecsek meleg, száraz lejtőin. Gyakran a molyhos tölgygel és a virágos kőrissel alkot társulást.

A Harasztheggy kopár gerincei